

ගිණුම්කරණය - හවුල් ව්‍යාපාර

1.හවුල් ව්‍යාපාරයක කීර්තිනාමය සඳහා ගැලපීම සිදු කරනුයේ,

- 1.කීර්තිනාමය අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කරන බැවිනි.
- 2.කීර්තිනාමයේ අගය කලින් කලට වෙනස් වන බැවිනි.
- 3.සියලු හවුල්කරුවන්ගේ හිමිකමට ඇති ඇල්ම සාධාරණ ලෙස තහවුරු කළ යුතු බැවිනි.
- 4.ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමය හවුල්කරුවන් පෞද්ගලිකව උපයන බැවිනි.
- 5.කීර්තිනාමය හවුල්කරුවන් අතර සමානව බෙදිය යුතු බැවිනි.

ප්‍රශ්න අංක 2 හා 3 ට පිළිතුරු සැපයීමට පහත සඳහන් තොරතුරු භාවිත කරන්න.

- පහත සඳහන් තොරතුරු 2020/03/31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා පසිඳු,දිලීප සහ රුක්ෂාන් හවුල් ව්‍යාපාරයට අදාළ වේ.

A - දිලීපගේ චේතනය වාර්ෂිකව රු.24,000කි.

B - ඉහත චේතනාවලින් රු.12,000ක් වර්ෂය තුළදී ගෙවා ඇත.

C - පසිඳු,දිලීප සහ රුක්ෂාන් අතර බෙදා ගත් ලාභ කොටස් පිළිවෙලින් රු.40,000ක් ,රු.30,000ක් හා රු.20,000ක් වේ.

D - රුක්ෂාන්ට ගෙවිය යුතු ණය පොලී රු.3,000ක් පිළිබඳව සටහන් තබා නැත.

E - පසිඳු හා රුක්ෂාන්ගේ භාණ්ඩ ගැනිලි පිළිවෙලින් රු.3,000ක් හා රු.2,000ක් වූ අතර,ඒ සම්බන්ධව පොත්වල සටහන් තබා නැත.

2.ඉහත කුමන අයිතම හවුල්කරුවන්ට කරනු ලබන ලාභාලාභ විසර්ජන ලෙස සැලකේද,

1. A,B
2. A,C
3. A,B,C
4. A,B,C,D
5. A,B,C,D,E

3.ඉහත දී ඇති සියලු තොරතුරු සැලකිල්ලට ගත් පසු 2020/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ හවුල් ව්‍යාපාරයේ හිමිකම් වැඩිවීම වන්නේ,

- 1.රු.94,000
- 2.රු.97,000
- 3.රු.100,000
- 4.රු.104,000
- 5.රු.116,000

4.පහත කුමන ප්‍රකාශ 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතේ 24 වැනි වගන්තියට අනුකූල වන්නේද?

- A - හවුල්කරුවන් අතර ලාභඅලාභ සම සමව බෙදා ගත යුතුය.
- B - හවුල්කරුවන් ඔවුන්ගේ ප්‍රාග්ධන ශේෂ මත පොලියකට හිමිකම් ලබයි.
- C - හවුල්කරුවන් වැටුප් සඳහා හිමිකම් නොලබයි.
- D - විශ්‍රාම ගිය හවුල්කරුවෙකුගේ නොපිය වූ ශේෂයක් මත පොලී ගෙවිය හැක.

1. A,C
2. B,D
3. A,B,C
4. A,C,D
5. B,C,D

5.හවුල් ව්‍යාපාරයක ගිණුම් පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධව පහත දෑ අතුරෙන් වැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- 1.හවුල්කරුවන්ට ලාභඅලාභ විසර්ජන කරනුයේ හවුල් ව්‍යාපාර ගිවිසුමට අනුවය.
- 2.හවුල් ව්‍යාපාරයක අයිතිය වෙනස් වන විට එහි කීර්තිනාමය ඇස්තමේන්තු කර ගලපනු ලබයි.
- 3.හවුල්කරුවන්ට වැටුප් දෙනු ලබන්නේ ඒ සඳහා ප්‍රතිපාදනයක් හවුල් ගිවිසුමේ ඇතුළත් කළ විටය.
- 4.හවුල් ව්‍යාපාරයේ ලාභඅලාභ විසර්ජනය කිරීමේදී හවුල්කරුවන්ගේ ගැනිලි අඩු නොකරයි.
- 5.හවුල්කරුවකු විසින් හවුල් ව්‍යාපාරයට දෙන ලද ණය මුදලක පොලිය ව්‍යාපාරයේ වියදමක් ලෙස හඳුනා නොගනී.

6.ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවන් වන අනුර සහ බාලා සම සමව ලාභ බෙදා ගන්නා බැවින් ලාභය ජංගම ගිණුමවලට මාරු කිරීම වෙනුවට රැඳ වූ ලාභ ගිණුමක් පවත්වා ගැනීමට එකඟ විය.ගැනිලි වාර්තා කිරීමට එක් එක් හවුල්කරුවන් සඳහා වෙනම ගිණුම් පවත්වා ගනී.2019.04.01 දින සමාන ලාභ කොටසක් සඳහා නව හවුල්කරුවෙකු ලෙස වමල් ව්‍යාපාරයට බඳවා ගන්නා ලදී.2020.03.31 දින රැඳ වූ ලාභ ගිණුම හා ගැනිලි ගිණුම් වසා දැමීමටත් එම ශේෂයන් හවුල්කරුවන්ගේ ජංගම ගිණුම්වලට මාරු කිරීමටත් එකඟ විය.මාර්තු 31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂයන් දී ඇත.

	2020 රු.	2019 රු.
රැඳ වූ ලාභ ගිණුම	150,000	90,000
ගැනිලි ගිණුම - අනුර	20,000	20,000
බාලා	35,000	25,000
වමල්	10,000	-

2020/03/31 දිනට බාලා සහ වමල්ගේ ජංගම ගිණුම් ශේෂ පිළිවෙලින්,

- 1.හර රු.30,000 සහ හර රු.10,000කි.

- 2.බැර රු.30,000 සහ හර රු.10,000කි.
- 3.බැර රු.30,000 සහ බැර රු.10,000කි.
- 4.හර රු.10,000 සහ බැර රු.40,000කි.
- 5.හර රු.60,000 සහ බැර රු.10,000කි.

7.ලාල්,නීල් සහ රාජු ලාභාලාභ සම සමච බෙදා ගන්නා ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවන් වේ.2019/04/01 දිනට හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාග්ධන සහ ජංගම ගිණුම්වල ශේෂයන් පහත පරිදි විය.

ගිණුම	ලාල්	නීල්	රාජු
ප්‍රාග්ධන	3,000	2,000	1,000
ජංගම	600	400	200

2020/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී හවුල් ව්‍යාපාරය රු.2,700,000 ක ලාභයක් ඉපයීය.සෑම හවුල්කරුවෙකුම රු.400,000ක වාර්ෂික වේතනයකට සහ ඔවුන්ගේ ආරම්භක ශේෂයන් මත 10%ක පොලියකට හිමිකම් ලබයි.ප්‍රචර්තන වර්ෂය තුළදී හවුල්කරුවන්ගේ ගැනිලි,ලාල් - රු.60,000,නීල් - රු.40,000,රාජු - රු.30,000 වේ.2020/03/31 දින රාජු හවුල් ව්‍යාපාරයෙන් විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.මෙදිනට ඔහුගේ කීර්තිනාම කොටස රු.200,000ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.රාජුට ගෙවිය යුතු මුදල ණය ගිණුමකට මාරු කරන ලදී.

2020/03/31 දිනට ලාල් සහ නීල්ගේ ජංගම ගිණුම්වල ශේෂයන්,

	ලාල් (රු.000)	නීල් (රු.000)
1.	1,540	1,260
2.	1,600	1,300
3.	2,130	1,850
4.	2,140	1,860
5.	2,190	1,890

8.හවුල් ව්‍යාපාරයකට අදාළව පහත කුමන ප්‍රකාශය නිවැරදි වේද?

- 1.හවුල් ව්‍යාපාරයක හිමිකම් නිරූපණය කරනු ලබන්නේ හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන සහ ජංගම ගිණුම් ශේෂයන් සහ වෙනත් සංචිත ඇත්නම් ඒවායේද එකතුවෙනි.
- 2.1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතෙහි 24 වන වගන්තියට අනුව හවුල්කරුවෙකු වේතනයකට හිමිකම් ලබනුයේ හවුල් ව්‍යාපාරයට යම් සේවාවක් සැපයූ විට පමණි.
3. 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතෙහි 24 වන වගන්තියට අනුව හවුල්කරුවන් අතර ලාභාලාභ බෙදා හරිනු ලබන්නේ ඔවුන් හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාග්ධනයට දායක වී ඇති අනුපාතයටය.
- 4.හවුල් ව්‍යාපාරයක කීර්තිනාමය ඇස්තමේන්තු කරනු ලබන්නේ හවුල්කරුවකු ඇතුළත් වූ විට දී හෝ විශ්‍රාම ගිය විට දී පමණි.
- 5.හවුල්කරුවකු ඇතුළත් කර ගත හැකි වන්නේ හෝ විශ්‍රාම යා හැකි වන්නේ මූල්‍ය වර්ෂයක පළමුවන හෝ අවසාන දිනයේ දී පමණි.

9.හවුල්කරුවකු විසින් හවුල් ව්‍යාපාරයට ලබා දෙන ලද ණයක් සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශය නිවැරදි වේද?

A - වෙනත් ආකාරයකට එකඟ වී නොමැති විට වාර්ෂිකව 5%ක පොලියකට හවුල්කරු හිමිකම් ලබයි.

B - ණය මුදල් හවුල් ව්‍යාපාරයේ හිමිකමේ කොටසක් ලෙස සලකනු ලබයි.

C - හවුල්කරුවන්ට ලාභඅලාභ විසර්ජනය කිරීමේ දී ණය පොලී ගලපනු ලබයි.

1. A
2. A,B
3. A,C
4. B,C
5. A,B,C

10.සම සමච ලාභාලාභ බෙදා ගනිමින් ව්‍යාපාර කටයුතු කළ ABC හවුල් ව්‍යාපාරයෙන් 2020/12/31 දින A ඉවත් විය. BC 2:1 අනුපාතයට ලාභාලාභ බෙදා ගනිමින් හවුල් ව්‍යාපාරය දිගටම පවත්වා ගෙන යාමට තීරණය කරන ලදී. A ඉවත්වීම වෙනුවෙන් ගණනය කළ කීර්තිනාමය ප්‍රාග්ධන ගිණුම් මගින් ගැලපීමට හවුල්කරුවන් තීරණය කළ අතර ඒ හේතුවෙන් A ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම රු.200,000කින් වැඩි විය.මෙම ව්‍යාපාරය 2020/12/31 දිනට ගණනය කළ කීර්තිනාමය හා C ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශුද්ධ වෙනස දැක්වෙන නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ,

- 1.)රු.400,000 හා රු.200,000කින් අඩු වේ.
- 2.)රු.600,000 හා රු.200,000කින් වැඩි වේ.
- 3.)රු.600,000 හා වෙනසක් සිදු නොවේ.
- 4.)රු.400,000 හා වෙනසක් සිදු නොවේ.
- 5.)රු.600,000 හා රු.400,000කින් අඩු වේ.

පිළිතුරු

1.) 3	6.)3
2.) 2	7.)1
3.) 5	8.) 1
4.) 1	9.)1
5.) 5	10.) 3

සකස් කළේ -

දුෂාන්ත විතානගේ මයා,
ර/ශ්‍රී සුමන ම.වි.